

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0224U000171

Державний реєстраційний номер: 0119U100072

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-01-2024

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Завершення польових досліджень, узагальнення зібраних матеріалів та розробка концепції формування та розвитку рецентних фауністичних комплексів птахів окремих природно-антропогенних ландшафтів України у часі і просторі

Початок етапу: 01.2022

Закінчення етапу: 12.2023

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05416875

Місцезнаходження: вул. Б. Хмельницького 15, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 2351070

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01061, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442343243

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 8380.612

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Територіальна диференціація авіфауни окремих природно-антропогенних ландшафтів України: генезис, сезонність та проблеми охорони раритетних орнітокомплексів.

Назва роботи англійською:

Territorial differentiation of the avifauna of some natural and man-made landscapes of Ukraine: genesis, seasonality and protection problems of rare ornithocomplexes.

Реферат українською:

Звіт про НДР: 6 розділів, 272 стор., 131 рис., 22 табл. АВІФАУНА, ОРНІТОКОМПЛЕКСИ, ПРИРОДНО-АНТРОПОГЕННІ ЛАНДШАФТИ, ГЕНЕЗІС, СЕЗОННІСТЬ, ОХОРОНА, УКРАЇНА Об'єкт дослідження – фауна птахів України. Загальна мета роботи: дослідження сучасного стану та генезису авіфауни окремих природно-антропогенних ландшафтів України у часі і просторі в умовах посилення антропогенного впливу на навколишнє середовище. Робота виконувалась за традиційними методиками, що застосовуються в еколого-фауністичних дослідженнях. Також використовувалась статистична обробка, картування та елементи ГІС технологій. В роботі розглядаються результати виконання шести розділів НТР за 2019–2023 рр. Наведені дані щодо: історичного походження та змін гніздової авіфауни лісової і лісостепової природних зон України; вивчення сучасного поширення на території України 23 види птахів ряду Anseriformes та накопичення інформації щодо їх міграційних переміщень; досліджень становлення сучасного стану орнітофауни Північного Причорномор'я та основних етапів її розвитку протягом плейстоцену та голоцену; особливостей розподілу птахів у південному лівобережжі України в зимовий період та ролі регіону у підтриманні міграційних популяцій; визначення ролі об'єктів природно-заповідного фонду різної категорії регіону Північно-Західного Приазов'я у збереженні птахів; вивчення сучасного стану, життєдіяльності та поширення птахів ряду Strigiformes у заповідниках та національних парках Українських Карпат.

Реферат англійською:

Report on research work: 6 parts, 272 pages, 131 figures, 22 tables. AVIFAUNA, ORNITHOCOMPLEXES, NATURAL-ANTHROPOGENIC LANDSCAPES, GENESIS, SEASONALITY, CONSERVATION, UKRAINE The object of research is the bird fauna of Ukraine. The general purpose of research work is to study the current state and genesis of avifauna of some natural-anthropogenic landscapes of Ukraine in time and space in conditions of increasing anthropic impact on the environment. The work was carried out according to traditional methods used in environmental and faunistic research. Statistical processing, mapping and GIS technology elements were also used. The report covers achievements on six sections of the STD (2019–2023), that are following: historical origin and changes of breeding avifauna in the Forest and Forest-Steppe natural zones of Ukraine, studies of the current distribution of 23 species of the order Anseriformes in the territory of Ukraine and accumulation of information on their migrations, studies of the current state of avifauna of the Northern Black Sea region and the main stages of its evolution during the Pleistocene and Holocene, the features on birds habiting in the Southern Left Bank of Ukraine in winter and the role of the region in the process of migratory populations supporting, the role of the protected areas of different categories of the North-Western Priazovye in the birds conservation, study of the present state, ecology and distribution of the Strigiformes in the reserves and national nature parks of Ukrainian Carpathians.

Індекс УДК: 57, 59, 574, 574.5;572.1/.4, 550.3:504, 598.2:502.742(477)

Коди тематичних рубрик: 34, 34.33, 34.35, 34.35.51, 37.01.94

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:Гаврись Гліб Георгійович

Науковий ступінь: к. б. н.

Вчене звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Звіт з НДР "Територіальна диференціація авіфауни окремих природно-антропогенних ландшафтів України: генезис, сезонність та проблеми охорони раритетних орнітокомплексів"

Назва НТП англійською: Repotr "Territorial differentiation of the avifauna of some natural and man-made landscapes of Ukraine: genesis, seasonality and protection problems of rare ornithomplexes"

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Освіта, заповідна справа, мисливське господарство

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Повний заключний звіт (6 розділів, 272 стор., 131 рис., 22 табл.). За темою НДР опубліковано 139 наукових робіт. В роботі наведені дані щодо: історичного походження та змін гніздової авіфауни лісової і лісостепової природних зон України; вивчення сучасного поширення на території України 23 види птахів ряду Anseriformes та накопичення інформації щодо їх міграційних переміщень; особливостей розподілу птахів у південному лівобережжі України в зимовий період та ролі регіону у підтриманні міграційних популяцій; становлення сучасного стану орнітофауни Північного Причорномор'я та основних етапів її розвитку протягом плейстоцену та голоцену; визначення ролі об'єктів природно-заповідного фонду різної категорії регіону Північно-Західного Приазов'я у збереженні птахів; вивчення сучасного стану, життєдіяльності та поширення птахів ряду Strigiformes у заповідниках та національних парках Українських Карпат.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища, 2.3.2. Фауністичні, флористичні та мікологічні дослідження. Екологія, збереження біорізноманіття та проблеми раціонального використання біоресурсів.

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2019

Закінчення етапу: 12.2023

Споживачі продукції: Наукові установи біологічного профілю, ВНЗ, Органи охорони навколишнього середовища державного та регіонального рівнів

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

ІХ. Бібліографічний опис

Територіальна диференціація авіфауни окремих природно-антропогенних ландшафтів України: генезис, сезонність та проблеми охорони раритетних орнітокомплексів: Звіт по НДР (остаточний) / Інститут зоології імені І.І. Шмальгаузена; Керівник роботи Г.Г. Гаврись. – № держреєстрації 0119U100072. – Київ, 2023. – 271 с.: ілюстр.

Andryushchenko Y. O. Spatial Heterogeneity of Steppe Bird Community in the Azov-Black Sea Enclave of the European Dry-Steppe Zone (Southern Ukraine) / Zoodiversity, 2022. – Vol. 56. – No. 3. – P. 257–264. Scopus, Q3

Andryushchenko Yu., Vorovka V. The ornithological zoning of the Azov-Black Sea dry steppe enclave of Europe / Ecology (Bratislava), 2022. – Vol. 41. – No. 1. – P. 78–89. Scopus, Q3

Andryushchenko Yu.O., Gavrilenko V.S., Kostiusyn V.A., Kucherenko V.N., Mezinov A.S., Petrovich Z.O., Redinov K.A., Rusev I.T., Yakovlev M.V. Current status of Anserinae wintering in Azov-Black Sea region of Ukraine / Vestnik Zoologii, 2019. – 53 (4). – P.287–312.

Andryushchenko, Y. O. Taxonomic and ecological composition of native groups birds of the dry steppe zone of Ukraine // Biosystems Diversity. – 2021. – 29 (3). – P. 225–234.

Ilyashenko E., Andryushchenko Yu., Batbayar N., Belik V., Damba I., Fefelov I., Goroshko O., He F., Kovshar A., Ma M., Su L., Natsagdorjiyn T. Species Assessment: Demoiselle Crane (*Anthropoides virgo*) Least Concern. / Crane Conservation Strategy. – Mirande C.M., Harris J.T., editors. – Baraboo, Wisconsin, USA: International Crane Foundation, 2019. – P.383–396.

Kostiusyn V. A., Andryushchenko Yu. O. Protected waterbird species on the Azov-Black Sea coast in the winter seasons 2009–2022. – Zoodiversity, 2023. – Vol. 57, No. 6. – P. 563–572.

Kovalchuk, O., Rekovets, L., Tsvelykh, A., Yanenko, V., Manko, V., Tajkova, S. Living in a time of change: Late Pleistocene/Holocene transitional vertebrate fauna of Grot Skeliastyi (Crimea, Ukraine) // Historical Biology. – 2021. – 33. – 10. – P. 2074–2084.

Poluda A.M., Dupak V.S., Markova A.O. Reduction of the breeding population of the rook, *Corvus frugilegus* (Aves, Corvidae), in Ukraine: the example of the Eastern part of the Kyiv region / Zoodiversity. 2023;57 (3): 223–238.

Silva J. P., Marques A. T., Bernardino J., Allinson T., Andryushchenko Y., Dutta S., Kessler M., Martins R. C., Moreira F., Pallett J., Pretorius M. D., Scott H. A., Shaw J. M., Collar N. J. The effects of powerlines on bustards: how best to mitigate, how best to monitor? / Bird Conservation International, 2022. – Vol. 32. – No. 3. – P. 1–14. Scopus, Q1

Tsvelykh A. N. History and modern status of the Black-eared Wheatear, *Oenanthe hispanica* (L.) (Passeriformes, Muscicapidae), in Ukraine // Zoodiversity. – 2021. – 55. – 1. – P. 87–94.

Tsvelykh A. N., Tajkova S. Y. Cranes (Gruiformes, Gruidae) of the Northern Pontic Area in the Late Holocene // Biology Bulletin. – 2021. – 48. – 8. – P. 186–190.

Андрющенко Ю.О., Дядічева О.А. Склад рецентної авіфауни сухостепової зони України / Беркут. – 2020. – Т. 29. – Вип. 1-2. – С. 1-20.

Гаврись Г.Г. Орнітологія // Енциклопедія Сучасної України. – Т. 24. – К., 2022. – С. 688–700.

Кузьменко Т.М., Струс Ю.М., Бронсков О.І., Банік М.В., Шидловський І.В., Весельський М.Ф., Редінов К.М., Грищенко В.М., Гаврилюк М.Н., Гайдаш О.М., Журавчак Р.О., Кузьменко Ю.В., Матвеев М.Д., Полуда А.М., Пекло О.М., Скирпан М.В., Химин М.В., Яковлев М.В., Козицький І.В., Яремченко О.А. Атлас гніздових птахів України. За загальною редакцією Полуди А.М. – К., Українське товариство охорони птахів, 2021. – 296 с.

Кузьменко Ю.В., Гаврись Г.Г. Оцінка сучасного стану поширення та чисельності птахів рядів Соколоподібні та Совоподібні у регіоні Новгород-Сіверського Полісся // Підсумки залучення громадськості до спостережень за станом довкілля в Деснянському біосферному резерваті. Вид-во Інституту еволюційної екології НАН України. Наук. ред. Р.І. Бурда. 2019.

Полуда А.М. Орієнтація тварин // Енциклопедія Сучасної України : енциклопедія [електронна версія] / ред.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. Т. 24. URL: <https://esu.com.ua/article-75745>.

Полуда А.М., Маркова А.О. Особливості міграційних перемі-щень через територію України мартинів звичайних *Chroicocephalus ridibundus* з центрального регіону Європейської території Російської Фе-дерації / Бранта: Збірник наукових праць Азово-Чорноморської орнітоло-гічної станції. – 2022. – Вип.24. – с. 47-86.

Фалько О. М., Андрющенко Ю. О. Про гніздування мандаринки (*Aix galericulata*) на півдні України. – Беркут, 2022. – 31 (1-2). – С. 68–71.

Фесенко Г. В. Стислий огляд становлення української орнітономенклатури в науковому вжитку // Термінологічний вісник. Збірник наукових праць. – Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2023. – Вип. 7. – С. 207–214.

Цвєлих О. Дослідження теріофауни Святошинсько-Біличанського лісового масиву в межах Національного природного парку «Голосіївський» // *Novitates Theriologicae*. – 2020. – 11. – С. 77-82.

Черней Л. С., Фесенко Г. В., Прохоров О. В., Мороз О. Ю., Лєсківська В. М. Жуки (Coleoptera), небезпечні для перепілки японської *Coturnix japonica* Temminck et Schlegel, 1849 (Phasianidae) на птахофермах // Український ентомологічний журнал. – 2019. – 1(16). – С. 36–43.

Х. Заключение відомості

Керівник юридичної особи

Харченко Віталій Олександрович

д. б. н., 03.00.08, 03.00.25

Перелік осіб-виконавців

Андрющенко Юрій Олексійович

(к. б. н., 03.00.08)

Боярчук Вілена Прокопівна

Гаврись Гліб Георгійович

(к.б.н., 03.00.08, 03.00.08)

Дядічева Олена Анатоліївна

Кузьменко Юрій Валерійович

(к.б.н., 03.00.08)

Маркова Анна Олександрівна

(к. б. н., 03.00.08)

Полуда Анатолій Михайлович

(к. б. н., 03.00.08)

Фесенко Геннадій Васильович

Цвєлих Олександр Миколайович

(к.б.н.)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Маркова А.О.

Телефон

+38 (067) 377-93-20

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

